

รายวิชา สังคมศึกษาฯ

รหัสวิชา ส23101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผู้สอน

ครูวิชิต ลีอยศ

เรื่อง

พุทธปณิธาน 4

พุทธปณิธาน 4

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : truthseeker08. พิธีกรรม. <https://pixabay.com/th/photos/พิธีกรรม-พุทธศาสนาเถรวาท-พุทธ-3335526/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2561

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Sasin Tipchai. พระสงฆ์. <https://pixabay.com/th/users/sasint-3639875/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2559

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถ**บอก**ความหมาย
และองค์ประกอบของพุทธปณิธาน 4
ได้ถูกต้อง

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Helena Cuerva. ดอกบัวบาน บัว ดอกไม้.
<https://pixabay.com/th/photos/ดอกบัวบาน-3588694/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่
4 กรกฎาคม 2559

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถอธิบาย
คุณสมบัติของพุทธบริษัท 4
ได้ถูกต้อง

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถยกตัวอย่าง
การนำหลักธรรมพุทธปณิธาน 4
ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

จุดประสงค์

นักเรียนสามารถวิเคราะห์คุณค่า

ของพุทธปณิธาน 4

ในมหาปริณิพพานสูตร

ได้อย่างมีเหตุผล

คำถาม

ประจำบทเรียน

นักเรียนคิดว่า พุทธบริษัท 4

คืออะไร และประกอบด้วยสิ่งใดบ้าง

พุทธปณิธาน 4

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : truthseeker08. พิธีกรรม. <https://pixabay.com/th/photos/พิธีกรรม-พุทธศาสนาเถรวาท-พุทธ-3335526/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2561

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Sasin Tipchai. พระสงฆ์. <https://pixabay.com/th/users/sasint-3639875/>. ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2559

ความหมาย

พุทธปณิธาน 4

ความตั้งใจอย่างแน่วแน่
ของพระพุทธเจ้า
ในอันที่จะเผยแผ่ศาสนาธรรม

ก่อตั้งประดิษฐานพระพุทธศาสนา
ให้ดำรงมั่นคง
ก่อนที่จะเสด็จดับขันธปรินิพพาน

“พระพุทธเจ้าทรงมีปณิธาน
ที่เรียกว่าพุทธปณิธานทั้งสิ้น
4 ประการ”

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : Pexels. พระพุทธศาสนา.

<https://pixabay.com/th/photos/เบอล-พระพุทธศาสนา-พีธี-1845861/>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559

ประการที่ 1

ตราบเท่าที่**ภิกษุ**

ยังไม่เจ็บแผลม

ไม่ได้รับการแนะนำ

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : https://www.freepik.com/premium-photo/two-monks-monks-meditation-trees-with-sun-ray-buddha-religion-concept_2562542.htm.

ไม่แก่ล้าว้า ไม่เป็นพหูสูต
ไม่ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม เป็นต้น
พระองค์จะไม่ปรินิพพาน

ประการที่ 2

ตราบเท่าที่ภิกษุณี

ยังไม่เฉียบแหลม

ไม่ได้รับการแนะนำ

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : พลังจิต. กว่าจะมาเป็นภิกษุณี.
<https://palungjit.org/threads/กว่าจะมาเป็น-ภิกษุณี.324127/>

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2555

ไม่แก้อ้วกळा ไม่เป็นพหุสุต
ไม่ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม เป็นต้น
พระองค์จะไม่ปรินิพพาน

ประการที่ 3

ตราบเท้าที่อุบาสก

ยังไม่เฉียบแหลม

ไม่ได้รับการแนะนำ

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : โครงการบวชอุบาสิกาก้าว ศูนย์การศึกษาเขาแก้วเสด็จ ปราจีนบุรี.

<http://ubkkec.blogspot.com/2015/09/1-6.html>.

ลงข้อมูลเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2558

ไม่แก่ล้าว้า ไม่เป็นพหูสูต
ไม่ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม เป็นต้น
พระองค์จะไม่ปรินิพพาน

ประการที่ 4

ตราบเท่าที่อุบาสิกา ยังไม่เฉียบแหลม ไม่ได้รับการแนะนำ

ขอขอบคุณที่มาภาพจาก : อุบาสิกา สตรีผู้นั่งใกล้พระรัตนตรัย.

<https://www.dmc.tv/pages/scoop/อุบาสิกา-สตรีผู้นั่งใกล้พระรัตนตรัย.html>

ไม่แก่ ล้า กล้า ไม่เป็นพหูสูต
ไม่ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม เป็นต้น
พระองค์จะไม่ปรินิพพาน

ความหมาย

พุทธบริษัท 4

บุคคลที่ดำรงไว้ซึ่ง
พระพุทธศาสนาประกอบด้วย
4 บุคคล

ភិក្ខុ ភិក្ខុណី
ឧបាសក ឧបាសិកា

คำถาม

ระหว่างบทเรียน

นักเรียนทราบหรือไม่ว่า
พุทธบริษัท 4 สี่คนแรกนั้น
คือใครบ้าง

ภิกษุรูปแรก

ในพระพุทธศาสนา คือ
พระอัญญาโกณฑัญญะ

ภิกษุณีรูปแรก

ในพระพุทธศาสนา คือ
พระนางมหาปชาบดีโคตมี

อุบาสกคู่แรก

ในพระพุทธศาสนา คือ
ตปุสสะ และ ภัลลิกะ

อุบาสิกาคนแรก
ในพระพุทธศาสนา คือ
นางสุชาดา

สรุปความหมาย พุทธปณิธาน 4

พุทธบริษัท
ควรได้ศึกษา
พระสัทธรรม
อย่างเข้าใจแจ่มแจ้ง

พุทธบริษัทควรได้ประพฤติปฏิบัติ
ตามพระสัทธรรม
ที่ทรงแสดงได้อย่างประจักษ์
ในผลของการประพฤติปฏิบัติ

พุทธบริษัทควรช่วยกันเผยแผ่
พระลัทธิธรรม ที่ได้ศึกษา
ปฏิบัติมาแล้วได้อย่างลุ่มลึก
และกว้างขวาง

พุทธบริษัทควรสามารถแก้ไขตอบโต้
การกล่าววิจารณ์จาบจ้วงบิดเบือน
หลักพระสัทธรรม
ให้ยุติลงด้วยความเรียบร้อย

A person wearing an orange robe, likely a Buddhist monk, is shown from the chest up. Their hands are clasped together in a traditional prayer gesture (Anjali Mudra). The background is a soft, out-of-focus warm light, possibly from a sunset or a fire. The right side of the image has a dark teal overlay where the text is located.

สรุปสั้น ๆ คือ ทรงมุ่งมั่นให้
พุทธบริษัท 4 ศึกษาธรรม ปฏิบัติธรรม
เผยแผ่ธรรม และ แก้ปัญหาธรรม

กล่าวอีกนัยหนึ่ง **หน้าที่อันสำคัญยิ่ง**
ของพุทธศาสนิกชน มี 4 ประการ
คือ **ศึกษา ปฏิบัติ เผยแผ่ ปกป้อง**

ใบงานที่ 9

(กำหนดเวลาในการทำ 10 นาที)

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความ
ที่กำหนดให้ และแปลความ
ทั้งบอกช่วงเวลาการเกิดเหตุการณ์นั้น

ขอขอบคุณที่มาจาก : Helena Cuerva. เซน พระพุทธรูป.
[https://pixabay.com/th/photos/เซน พระพุทธรูป-509371/](https://pixabay.com/th/photos/เซน-พระพุทธรูป-509371/). ลงข้อมูลเมื่อ
วันที่ 31 ตุลาคม 2557

ใบงานที่ 9 เรื่อง พุทธปณิธาน 4

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ และแปลความ ทั้งบอกช่วงเวลาการเกิดเหตุการณ์นั้น
(กำหนดเวลา 10 นาที)

ครั้งหนึ่ง พระพุทธองค์ได้เล่าย้อนถึงเหตุการณ์เมื่อแรกตรัสรู้ให้พระอานนท์ฟังเกี่ยวกับเรื่องที่มาใจบาปตนหนึ่ง ซึ่งมีความประสงค์ไม่ให้พระพุทธองค์สั่งสอนเวไนยสัตว์ จึงมาทูลให้ระดับชั้นธปรินิพพานไปเสีย พระพุทธองค์ได้ตรัสตอบ ถึงเหตุผลในการดำรงพระชนม์ชีพอยู่ มีความว่า “ มารเราจักยังไม่ปรินิพพาน ตราบเท่าที่ภิกษุสาวก ภิกษุณีสาวก อุบาสกสาวก อุบาสิกาสาวิกการของเราจักยังไม่ฉลาด ยังไม่ได้รับแนะนำอย่างดี ไม่แก่แล้วกล้า ไม่เป็นพหูสูต ไม่ทรงธรรม ไม่ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ไม่ปฏิบัติชอบ ไม่ประพฤติตามธรรม เรียนกับอาจารย์ตนแล้วยังบอก แสดง บัญญัติ แต่งตั้ง เปิดเผย จำแนก ทำให้ง่ายไม่ได้ ยังแสดงธรรมมีปาฏิหาริย์ข่มขี่ปรับปาวาทที่เกิดขึ้นให้เรียบร้อยโดยสหธรรมไม่ได้ ”

แปลความจากข้อความ

.....

.....

.....

.....

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกิดในช่วงเวลา

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น ม.3/..... เลขที่.....

คำถาม

ท้ายบทเรียน

ในฐานะที่นักเรียนเป็นพุทธบริษัท 4
นักเรียนสามารถปฏิบัติตน
ตามหลักพุทธปณิธาน 4 ได้อย่างไร